

Velja v Ljubljani in
po pošti:

celo leto . . . K 130—
pol leta . . . „ 60—
četrt leta . . . „ 45—
za mesec . . . „ 15—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . „ 120—
četrt leta . . . „ 60—
za mesec . . . „ 20—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 4 dolarje
polletno . . . 2 dolarja
četrtletno . . . 1 dolar.

Novi naročniki naj pošljajo
naročnino po nakaznici.

Oglašje se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 65 mm
širok prostor za enkrat 1 K
50 vis., za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/L.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Črna gora anektirala Skader.

LDU. Rim, 30. aprila. Po poroč-
ilih iz Londona potrjuje posebni poro-
čevalec lista »Morning Post« v Ce-

tinju, da je Črna gora anektirala
Skader. Prebivalci Sadra so s tem
zelo zadovoljni.

Sestanek našega in italijanskega zunanjega ministra.

LDU. Trst, 29. aprila. Listi poro-
čajo iz Rima, da se italijanski mini-
ster za zunanje posle Scialoja sestan-
ne prve dni prihodnjega meseca z
jugoslovenskim ministrom za zunanje
posle dr. Trumbićem, ko se leta po-

vrne iz Beograda. Sestanek se v
gornji Italiji v kakem kraju ob želez-
nici, po kateri se dr. Trumbić vrne v
Pariz. Kraj še ni določen. Govori se,
da se oba ministra sestane v
Siresi.

Kronski svet o reškem vprašanju.

Beograd, 30. aprila. (Izvirno poro-
čilo). Sinoči sta dospela v Beograd
naša mirovna delegata dr. Trumbić
in dr. Rybář s svojim tajnikom. Zu-
nanji minister dr. Trumbić je bil spre-
jet danes od regenta v dolgi avdijen-
ci, na kateri mu je obširno poročal o
zadnjih fazah jadranskega vprašanja.

Jutri bo podal dr. Trumbić svoje po-
ročilo ministrskemu svetu. V nedeljo
ali ponedeljek, kakor hitro se vrne še
delegat dr. Vesnić, pa se bo vršil pod
regentovim predsedstvom kronski
svet, ki bo definitivno sklepal o re-
šitvi jadranskega vprašanja.

KONEC ŽELEZNIČARSKÉ STAVKE.

LDU. Beograd, 29. apr. (Uradno).
Danes dopoldne so došli k g. mi-
nistru za promet delegati stavkajočih
železničarjev ter mu predložili pis-
mene zahteve, pod katerimi bi bili
pripravljeni vrniti se na delo. Pogodi
so v glavnem isti, kakor so bili do-
sedaj stavljeni. Na to je g. minister
dal delegatom pismen odgovor na-
stopne vsebine:

Ministrstvo za promet se obvezu-
je, da hoče takoj, ko se vzpostavi re-
den promet, kakor je bil pred stavko,
vzeti v razpravo vse železničarske
zahteve in se potruditi z vsemi sila-
mi, da se njihovim gospodarskim za-
htevam čim največ mogoče ugoditi.
Istotako je g. minister za promet iz-
javil, da se čimprej ko bo mogoče,
preklopi ukaz o dvomesečni orožni
vaji vseh železničarjev.

Delegati so sprejeli to izjavo na
znanje ter sporočili g. ministru, da
bodo pisni odgovor ministrstva
čimprej objavili železničarskim de-
lavcem v svrhu nadaljnjega sklepanja.

LDU. Beograd, 29. aprila. Po
prejemu pismenega obvestila mini-
strstva za promet je glavni stavkar-
ski odbor Saveza prometnih i trans-
portnih radnikov proglasil 29. t. m. ob
19. stavko železničarjev v vsej Jugo-

slaviji za končano in pozivlja vse že-
lezničarske nameščence, naj se vr-
nejo v odrejenem času na delo.

KOMUNISTIČNE DEMONSTRACIJE V RIMU.

LDU. Trst, 29. aprila. Listi poro-
čajo iz Rima z dne 28. t. m.: Danes
dopoldne se je zbralo nad 2000 de-
lavcev, da protestirajo proti napadu
japonskih čet na sovjetsko Rusijo.
Govorila sta poslanec Bombacci in
agitator Belli-Mazzini. Po zborovanju
so se demonstranti spopadli z var-
nostno stražo, broječo nad 600 mož,
pri čemer je bil en staznik ubit, več
pa jih je bilo ranjenih. Ranjeni so
bili tudi nekateri demonstranti, ker
so stražniki na strele iz delavskih
vrst uporabljale orožje.

KONEC VOJAŠKE CENZURE.

LDU. Beograd, 28. aprila. Uradno.
Ko se dne 5. maja dokonča demobil-
izacija vojske, preneha od tega dne
tudi vojna cenzura, o čemer so že ob-
veščene vse vojaške oblasti. Tudi mi-
nister za notranje stvari in vse po-
krajinske vlade so o tem obveščene.
Od tega dne bo tisk podvržen zakonu,
ki so v raznih krajih pred vojno
bili v veljavi.

Delavčeve misli ob prvem maju.

Vsem ni bila usojena sreča brez-
skrbnega življenja. Koliko nas je, ki
smo se rodili kot sinovi beračev! V
svoli zgodnji mladosti smo občutili
trpljenje; kadar so se drugi veselili,
simo mi točili solze. V majski naravi
je vse kličlo, mi nismo bili deležni živ-
ljenja. Za nas ni bilo ne polnega že-
lodca, ne pogleda v višave; knjiga
nam je padla iz rok, izmučenih od
trdega dela. Kakor bi bili prokleti in
obsojeni na smrt še predno smo se
skromno razvili. Le malokateri se je
kljub temu dvignil kvišku in pogledal
resnici v obraz. In ta resnica, to
spoznanje je bilo kruto, strašno: Eni
uživali in se veselili, drugi delajo, ne
zase, gladujejo in iz obrazov jim be-
remo žalostne in mračne misli; eni
gledajo solnce, drugi hodijo v temi
naokrog. Temelji, na katerih je po-
stavljena današnja družba, obsolajo
veliko večino naroda, da služi dru-
gim in jo odrija od dobrin, ki jih ta
večina sama ustvarja. Tu delo in
trpljenje, tam gospodstvo in uživanje
— taka je resnica. Užitek pa niso
deležni tisti, ki ga ustvarjajo bodisi z
rokami ali s svojim umom. Po jeziku
in krvi smo si sicer bratje sužnji in
gospodari, ali strašno je to, da inte-
resi ne poznajo ne bratstva, ne krv-
nega sorodstva. Ko so ljudje v pra-
davnih časih živeli še v trumah, se
med seboj niso zatirali, pač pa so in-
stinktivno podarjali svoje tula plem-
ena. Danes take vezi ne igrajo
prav nobene vloge več, mamon de-
denar je zastrupil vse človeško ho-
tenje in nehanje. Vodnik vsemu je in-
terese. Sodobna kultura je samo na-
mišljena: svoje orgije praznuje v kr-
vavih vojnah, kjer se vzgajajo mesar-
ji in zločinci nahuje vrste. Država
pa služi kot orodje gospodarsko
močnejših, gotovi skupini ljudi, da
nemoteno hodi svoja razkošja, pre-
grešna pota, o socialni pravičnosti
je govor kvečjemu samo še v knji-
kah in časopisih.

To je resnica! Tak je naš položaj!
Obžalujemo, da so demagogi izrabili
mezdno gibanje delavstva in mu
dali politično lice. To je bila voda na
mlin mogotcev, ki sedaj nosijo ponos-
no glavo po koncu. Toda brezvestni
kapitalizem naj ne misli, da je pro-
letariat poražen in da se lahko brez-
skrbno valja po svojih mehkih blazi-
nah, v blaženi sitosti šampanjca. De-
lavstvo črpa iz dogodkov zadnjih dni
nadrugocnejši nauk, da mora biti
nilegov bol smotrni in dobro premi-

šljen: da ta bol ne sme zasledovati
drugih ciljev kakor dobrobit proleta-
rijata in s tem naroda, katerega
ogromno večino tvorijo delavski slo-
ji. Takemu boju, ako je upravičen, se
noben član naroda, izvzemši zgornjih
10.000, ne bo protivil. Zakaj živeti
moramo vsi in naša zemlja nas lahko
preživlja vse, ako država res hoče
hoče skrbeti za svoje ljudi. Ali le
bilo treba toliko izvažati in to za tu-
lo valuto? Ali vam le državnikom
več za žep kapitalistov kakor za
proletarske mase, od katerih dela je
odisno vse, tudi vaše življenje? —
Ako bi vedeli, da pri nas res ni ži-
veža, bi trpeli pomanjkanje tih ka-
kor trpijo v Nemški Avstriji. Toda,
ali je nam to treba? To vprašanje le
posebno važno sedaj, ko se bližamo
žetvi, ki obeta biti letos sinajra. Vse
sile moramo zastaviti, da ostane v
državi dosti kruha in da se isti poce-
ni. S tem bi bila zaceljena najnevar-
nejša rana, ki jo proletarci nahuje
občutimo, s tem bi bil zatrt tudi ko-
munistični pokret, ki ga mase pozna-
lo samo kot bol za kos kruha, vodi-
teljem pa ne vidilo v srce.

Letošnji prvi maj jugoslovanski
proletarci delajo: delajo za okrepitev
svojih bojnih organizacij. Pri tem
mislijo na svojo žalostno usotjo in
upirajo svoje poglede nazaj in naprej.
V svojih srcih čutijo, da pride kedaj
boljši, srečnejši prvi maj. Ne v so-
vrastvu ne morejo biti njihove misli,
temveč v iskanju prave poti. V ma-
ščevanju nad posameznimi mogotci
ni iskati rešitve temveč v današ-
njega zla je v zasebno-kapitalistični
lasti, v celim sistemu. Mi nismo ro-
parji in ne zločinci, mi hočemo samo
družbo boljšo od sedanjega. Mi vemo
da socializma ni brez globokega
umevanja in globokega čustva. Ako
se je socialistično gibanje diskredi-
tiralo, temu ni kriva ideja socialis-
tična, marveč nepoklicani hujskači,
ki se niso poglabili v socialistične
študije in tudi resno razmišljevali o
njih. Socialistična misel ostane slej
ko prej čista in neomadeževana.

Kaj nas še uče zadnji dogodki?
Da nepremišljeno in hujskaško delo
proletarijatu zelo škoduje. Toliko ča-
sa, dokler revolucija ni zrela, nam
nanjo ni misliti. Kadar je sad doze-
rel, pade sam od sebe z drevesa, ali
zadostuje maiten treslaj. Večina, al-
vsal polovica naroda mora biti pre-
kvasena s socialističnimi idejami, to
je podlaga, brez katere je nova, bol-

ša družba nemogoča. Vsak posamez-
nik se mora zavedati, kaj hoče in da
le družba, ki zanjo stremi, boljša od
sedanje. Socialistična družba za-
hteva popolnih ljudi!

Brez vsakega dvoma je jasno, da
mora pravi socializem koreniniti v
narodu, da mora imeti narodni zna-
čaj. S tem pa še ni rečeno, da nismo
voljni sprejeti pametnih besed tudi
od zunaj, ali da celo sovražimo de-
lavstvo drugih narodnosti. O nas
Jugoslovanih, ki smo bili v narod-
nem oziru vedno v defenzivi, kaj ta-
kega pač ni mogoče trditi. Vsak naš
dela v vrstah svojega lastnega na-
roda za uresničitev socialističnih
idealov! Če pa smo se izrekli za so-
cializem, ki oznanja vsestransko
pravičnost, ne smemo pozabiti, da
bi bilo krivično in nesocialistično,
ako bi se ne zmenili za lok in stok
naših bratov, ki so odtrgani od svo-
je prave domovine. Tem velja tudi
danes naš klic: Bratje, ne zabimo
vas nikoli! Proletarci celega sveta,
ako se biete za socialno pravičnost,
ako gre vaš bol za odpravo gos-
podarskega zatiranja, ne smete preze-
rti, da tudi narodna sužnost ni manjše
zlo in da le tako zatiranje poleg tega
ovira socializmu, ki predpostavlja
kulturo, katera le in mora biti na-
rodna. S tem pa nočemo reči, da se
zanašamo na pomoč drugih narodov,
sicer bi mali narodi ne bili primorani
ustanavljati socialistične stranke na
narodni podlagi.

Tako razmišljamo danes narodni
delavci. Naša zahteva je združitev
vseh jugoslovanskih bratov in usta-
ritev takih razmer v državi, ki ne
bodo nikomur omogočale izsesavati
in tlačiti druge ter kratiiti njihovo
svobodo; skratka: enake pravice
med narodi in enake pravice v na-
rodu, to je naš ideal. Zato zidajmo in
klešimo novo stavbo, da se bo od-
mela dieta razlegla daleč naokrog.
Ustvarjajmo in delajmo vsi, da na-
pravimo jugoslovanski domaći
čim udobnejšo. Zajedavceva pa pri
nas ne rabimo. Kdor ne dela, naj tu-
di ne je!

Danes se proletarci pri svojem
delu, eni v rudniku, drugi na želez-
nici, ti v gozdovih, oni v pisarnah ali
šolah povprašujejo: kdaj se zgrudi
krivična, že na pol strhila stavba?
Kdaj se rodi nov rod? Živel prvi
majnik!

Spominjajte se „Družbe sv. Cirila in Metoda“!

»Ulu-ljuu! Hu-huu!...« — — —
Zavesa je tiho padla... Na bla-
gajni se je tlačilo občinstvo in osorno
zahtevalo vstopnico nazaj...

Režiser je bled, s tresočimi se
ustnami prišel k Hlestakovu, ki se
je nervozno sprehajal po odru, in ga
je vprašal:

»Kaj jih je pa tako razbesnilo?«
»Vrag vel!« je tlesnil z rokama
Hlestakov. — »Grem se preobleče.«

In z enim samim zgibom roke si
je potegnil z glave lasuljo... In ozki
krožek lastnih las se je spojil z vsemi
lasmi na glavi, — ki je izgledala tako
nedolžno, kot bi ne imela z vsem tem
minulim prav nič skupnega...

Skromni avtor bo popolnoma za-
dovoljen, če napravi povestica, ki jo
je tu pravkar pripovedoval, na igral-
ce primeren vtisk: ko so jo prečitali,
naj prestanejo zahajati v gledališče
prepozno, nalkati si zadnji del la-
sulje napred in naj začno sploh ži-
veti redno, držeči visoko sveti pra-
por umetnosti!

Ničesar več si avtor niti ne more
želeti...

Arkadij Averčenko:

Kaj se more primeriti vsakomur.

Zgodi se, da prvi igralec, ki se je
k predstavi zamudil, v gledališče ter
obeta izvoščku, da ga osreči za vse
življenje; zgodi se, da se tak človek
prebudi iz večnega stanja melanholi-
je in apatije, — dospe v predposled-
njem hipu v gledališče, leti, da si na
sopničah malone razbije glavo, pre-
vrne stopoma požarno stražo, pre-
skoči postavljale kulis in se med-
tem, ko manjka do tretjega zvonje-
nja ledeva sedem minut, z mrzlično
naglico začneja šele oblačiti.

Dolgoletna vaja ga obvaruje pre-
velike zamude ali pomote pri takem
nem oblačenju; toda ko si natika
na glavo svetlo ali temno lasuljo, se
godi včasih, da mu ostane na zatil-
ju nezakrit ozek krožek las, pre-
javljajočih lastni imetek nositelja
lave... Barva takega krožka je
običajno naravnost nasprotna barvi
lasulje, in nesrečni igralec se niti ne
aveda vse groze svoje situacije.

»To so neumnosti!« poreče več-
ina igralcev.

Neumnosti?... Gledališče je paj-
sevina, stkana iz neštivilne množice
drobnih detajlov, in če pozabite le
en sam tak detajlek, kakoršen je n.
pr. krožek las v širini polovice prsta,
— hej, kaj se more vse iz tega nardo-
diti!

Dajali so »Revizorja«.

Igralec, ki je imel igrati Hlesta-
kova, je preživel vse to, kar sem na-
vel na začetku te historije: zakasnil
se je k predstavi in nato letel v gle-
dišče, obetajoč izvoščku, da ga pre-
skrbji za vso starost, prevrnil je ga-
silca, preskočil kulisnika, se oblekel
v sedmih minutah in si nataknil la-
suljo — natančno na zgoraj popisani
način... In tovariši so si ga pred
nastopom ogledali, hvalili njegovo
masko, a njegovega zatilnika ni po-
gledal nihče...

V gledališču je sedel v XIV. vrsti
komf galanterijske trgovine, in poleg
njega — dama njegovega srca, za
katero bi bil z veseljem žrtvoval ne
le svoje življenje, nego tudi svojo no-
vo kravato bezgove barve, ki je ko-
ketno krasila komijeve prsi.

Na oder je stopil Hlestakov —
krasen, eleganten, podal je (slugi)
Osipu svoj cilindar in palico ter si
začel požvižgavati — spočetka »Ne
šlaj mi, o mamica«, in potem — to
in ono... Vse je šlo kakor nama-
zano...

Posesnik bezgove kravate se je
nagnil k svoji dami ter je pripomnil:
»Človek bi lastnim očem ne ver-
jel! Tale, gospod Hlestakov — nosi
lasuljo! Na zatilku se mu vidi rob
lastnih las!«

Star uradnik s hemeroidami, se-
deč pred njim, se je okrenil in jezli-
vo zašepetal:

»Prosim, ne razgovarjati se! Mo-
liti poslušalce...«

Komf je nameraval spočetka to
besede preslišati, toda njegova da-
ma je zakihala, in užaljeno srce ko-
mijevo se je skrčilo... Zdelo se mu
je, da se mu njegova izvoljenka po-
smehuje.

Da bi zatrl nastalo neprijetno si-
tuacijo, se je komf sklonil k uradniku
in dejal užaljeno:

»Kdo pa ste, da tukaj komandi-
rate?«

Uradnik je molče zaničljivo sko-
miznil z rameni, in komfju se je zde-
lo, da je to še večja žalitev.

»Ojeste, tu se je pojavil koman-
dant! Prosim, ne razgovarjati se!...
Glejte no, pomislite vendar!... Ta-
kale oskubljen miš!«

Dekle se je zahehetalo. Uradnik
se je togotno okrenil in zasikal:

»Če ne boste molčali, pokličem
biljeterja, da vas odvede!«

»Mene? Mee-ne? Ah, ti staro že-
lezo, ti!«

V sosednji vrsti so se ljudje obra-
čali in začeli nervozno šepetati:

»Pssst!... Kakšno razgovarjanje
pa je to! In povrh še takale stara
baba!«

To očitje se je tikalo starke, ki
je sedela ondi čisto mirna ter gleda-
la na oder z glavo, nagnjeno na ra-
mo.

»Jaz da govorim?! Kaj pa ti je
ali te je zgrabila kuga ali kaj,
batjuška?«

»Prosim, nikalih opazki!«

»Moj Bog!« je zastokal neko
zadaj.

»To občinstvo ne spada v gle-
dišče, nego na sejem!«

»Kaj, kaj, prosim? Vi ste sam
sejmski kričar! Kako se predrznete,
rabiti take izraze? Biljeterji! Bilje-
terji!«

»Ali kaj to ni on! Tistile tamle,
oni z bezgovo kravato! Sedi tam z
neko punčaro, pa si domišljuje,
da...«

»Jaz da sem punčara? Za te be-
sede vas pojdem...«

»Tiho!«

»Tiho!« je zarjul z galerije globok
bas. — »Prosim mir! Kakšni kriki
je to?!«

Nastal je nepopisen hrup. Strastni
prepiri so se razvneli po raznih ko-
tih gledališč. Vsakdo je, tresoč se od
jeze, obsopal soseda z očitki, nihče
se ni mogel krotiti in sosed je želel
sosedu, ki ga je krivično dolžil, naj
mu usalne jezik za take besede vsaj
do jutri.

Igralec, ki je predstavljal Osipa,
je spočetka padel v zadrego, potem
se je raztogotil, končno je stopil k
rampi ter izjavil razžaloščen:

»Gospod! Prvič v življenju imam
priliko igrati med divjaki, ki...«

»Kaj, kaj? Kaj je rekel? Ven z
njimi! Doli z njimi! Pereati!«

»Spustite zaveso!«

»Avtor! Avtor!«

»Vrnite vstopnico! Denar nazaj!«

Narodni železničarji in prvi majnik.

Prvi maj, praznik delavstva, znak solidarnosti in moči proletarijata, kako si bil lep in vesel pred enim letom, ko smo se še veselili naše osvobodene domovine, ko smo se z zaupanjem gledali onkraj meja, kjer je čakalo na tisoče še neosvobodjenih naših bratov in sester, da tudi njim zasije kmalo solnce svobode. Podajali smo si bratsko roko tujec tujcu in s polno nad na boljše čase smo gledali v bodočnost. Danes pa stojimo pred svezim grobom žrtv, žrtv komunističnega terorja in vladne nesposobnosti. Kakor pomladanska burja, ki divja preko cvetočega drevja in uniči toliko žlahtnega cvetja, zadivjala je burja strasti strankarskega boja med delavstvom in konec tega boja so današnji sveži grobovi.

Nalujskali ste ljudstvo in s terorjem ste proglasili stavko. Vi, ki ste odgovorni za vse to, niste vprašali maso ali gre rada ali nerada v boj! Niste bili toliko odkritosrčni, da bi jim odkrito povedali, zakaj se gre, ampak skrivali ste se za kulise. Ne da bi bili maso vprašali, ampak diktirali ste ji ta boj ker ste vedeli, da ni težko maso za sebe pridobiti v teh težkih časih, saj nezadovoljstev je dosti. Cutili ste se v svoj zaslepljenosti že tako močne, da ste nastopili kot diktatorji ter diktirali masi, kaj mora storiti. Toda teror ste sejali in protiteror ste želi. Vsekali ste našemu narodu nove rane, ko se niti stare niso zacelile in če pomislimo na tisoče in tisoče padlih bratov, ki trohijo v jarkih med skalovjem, ki so s svojo krvjo zapечатili svobodo naše domovine, temveč je vaša odgovornost ker hočete uničiti to, za kar so šli oni požrtvovalno v boj in smrt.

Oni so padli, toda mi živimo. Njim smo dolžni, da stojimo na braniku naše domovine, da nam je ne porušijo neodgovorni elementi in tujci, ki bi radi podjarmili naš narod.

Prvi maj! Kolesa so se zavrtela, klavirsko bode udarilo, delavci bodo šli na delo. Toda hrup koles bode drugačen, udarec klavirja bode imel drugi odmev in v pogledu delavca, ki bode pogledoval svojega tovariša v oči, bode odsevalo vprašanje: kdo je kriv? Pri nas se proslavlja prvi maj z delom, kakor tudi v Rusiji, toda z razločkom, da se pri nas dela v dobrodne namene, v Rusiji pa, kakor pravijo, za državo, po pravici pa rečeno za židovski kapital. O kakšna ironija sveta.

Mi se bojujemo za svobodo proletarijata, toda naša pot naj ne bo krvava, hočemo imeti čiste roke. To smo pokazali pri zadnji stavki. Odkrito smo vam povedali naše zahteve. Trezno smo vas peljali v boj in iz boja zopet na delo. Nismo nastopili s nasiljem. Javno smo vas vprašali in skupno smo delovali. Tukaj se vidi razliko, kje je zahrbtnost in kje je resnica. Jasno naj sodi vsakdo, ako nismo delali pošteno. In ker smo delali pošteno smo tudi zmagali. Ni vojaška sila zatrikla ta boj, ki bi lahko postal usodepoln, zatrl se ga oni, ki so vedno stali in še stoje na braniku. Strli so ga trezno misleči, časa zavajajoči se jugoslovanski železničarji. Danes pa ve vsak jugoslovanski železničar, kje dobi zaščito in kje resnico in kje svojo pravico. Zatorej strmino danes, ko stojimo ob svežih grobovih, naše vrste v eno skupino, da bomo dosegli svoj cilj brez žrtv in krvi v prid nam in celiga jugoslovanskega naroda. Živeli jugoslovanski železničarji!

Tovariši, prijatelji, železničarji, darujte ob priliki tega žalostnega prvega maja za Jugoslovanski železničarski dom! Prispevajte vsak po svojih močeh.

Zveza jugoslovanskih železničarjev.

„VERA“.

Dne 4. majnika t. l. začne dnevnik „Jugoslavija“ priobčevati sin družabni roman „Vera“ iz bivših najvišjih ruskih in nemških aristokratskih krogov.

Vera je hči matere Nemke in očeta Rusja, slovitega odvornika v Petrogradu. Po smrti matere vzame Vero za svojo ruska knežinja Libanova. Ko je car izgnal Libanovo hčerko grofico Mariševno, ker je imela stike z nihilisti, je morala pobegniti na Nemško tudi njena prijateljica-posestrima Vera.

Roman „Vera“ je poln lepih epizod, opisuje brezskrbno življenje nekdanjih najvišjih krogov nemške in ruske aristokracije, in kaže, da so bili med njimi poleg manj vrednih tudi srčno-plemeniti ljudje.

Vila od družabnih predsodkov in nemških dvornih etiket je požrtvovalna ljubezen Slovanke — izznane Rusinje.

Roman „Vera“ je fin družaben roman, ki bo gotovo vsakogar zanimal. Delanje v njem je sicer velenjavno, napeto, vendar pa ni v romanu robotosti in surovosti ter rafiniranosti kakor so po manj vrednih detektivskih in kriminalnih romanah. Roman „Vera“ je najboljši roman ruske literature zadnjih let pred vojno.

Madžarske grožnje.

Vesti o madžarski mobilizaciji proti Jugoslaviji se od dne do dne ponavljajo.

Enkrat napadajo, ali pa to markirajo, organizirane banditske tolpe ob prekmurskih mejah, drugič se sliši o zbiranju regularnih čet v subotški bližini, ob celi mejni črti med Ogrsko in Jugoslavijo nervoznost. Naj bo že kakorkoli, nekaj je v ozadju.

Na Madžarskem vlada danes beli teror. Horthy ne boža komunistov. Kljub oficijalnim in oficijoznim izjavam, ki so polne blagovestja za sosedne države, kljub določbam mirovne konference se formira na Ogrskem armada, ki je že davno preselila število, potrebno za ustrahovanje boljševikov.

Reintegracija svetoštetfanskega kraljevstva, to je geslo Budimpešte. Diplomatična akcija, ki jo vodijo v tej smeri pri antanti madžarski aristokrate, je že precej uspešna.

»Viteška« arpadka gentry je v svaštvu z različnimi visokimi plemenitaskimi rodbinami na Francoskem in Angleškem, a tudi iz ameriških bankirskih hiš je šlo že nekaj težkih nevest na madžarska veleposestva. — Upliv te kaste je dobil pred kratkim izraza v angleški zbornici, kjer je Asquith kratkoma proglasil urbi et orbi, da se mora najti modus vivendi skupno za podonavske države, z drugimi besedami: ideja donavske federacije je znova oživila in njeni prvoborniki so v Britaniji.

Jadransko vprašanje se ne premakne, v notranjosti naše države gledajo »prijateljski« sosedje nezadovoljnost, nekonsolidiranost, računajo, da je zmeda že precej velika in ni čudno, če ta hip naše slabosti izrabljajo Madžari ter podčrtavajo svoje diplomatične uspehe s koncentracijo čet ob naših mejah.

Ali je to le manever ali resen namen?

Antanto je strah boljševizma. Proti krvavi trebitvi komunistov, ki jo je na Ogrskem pričela Horthy-Friedrichova koterija, so sicer zavzeli v imenu »civilizacije« morali protestirati, ampak gotovo je, da tega niso kaj resno mislili.

Cim bolj je radikalno, bolj je sigurno, tako sklepajo od Rima do Londona. Bela Ogrska je po mnenju antante trden zapah proti propagandi Trockega.

Odtod taka obzirlnost mirovne konference proti Ogrski, odtod tudi moč, ki dviga madžarski greben proti Jugoslaviji.

Mislimo sicer, da ima vojaško gibanje okrog Subotice za sedaj le namen, da podkrepi kakšno diplomatično zahtevo Madžarske, vendar ga nam je potrebna skralna previdnost. To še posebno zato, ker vsled naše notranje-polit. razvnanosti, mirovna konferenca z nami precej nalahko računa, kar so tudi menda prišli beografskemu parlamentu povedati gg. Trumbić in tovariši.

Tretja internacionala.

Prav dvomljivo je, če se bo moskovska internacionala dolgo držala, ker se ji ni brezpogojno pridružila doslej še nobena socialistična stranka. V vseh državah se pojavljajo zmerne socialistične stranke: V Nemčiji, Češki, Belgiji, Avstriji, Danski, Švedski itd., ki so odločno proti moskovski internacionali in ki hočejo sodelovati z meščanskimi strankami. Saj se še celo radikalni nemški neodvisni socialisti, ki so se izrekli za izstop iz druge internacionala na svojem sestanku v Leipzigu, niso priključili komunistični internacionali. Ruski boljševiki sami ne marajo zlasti ne zmernih francoskih konguetistov, pa tudi za radikalne nemške socialiste jim ni. Prve kot druge je Ljening že čest prav neprijazno opsoval.

Voditelj francoskih levičarjev Loriot je na strassburškem kongresu zahteval brezpogojno pripojenje k tretji internacionali, s tem pa je pogl. konguetiste v fatalno situacijo, katero je dobro karakteriziral generalni tajnik levičarske frakcije Trossard s sledečim vprašanjem: »Nas bo-li moskovsko vodstvo hotelo sprejeti brezpogojno, ali bo obenem zahtevalo, da izključimo nekatere osebe: Longueta, Cachina, Faurea?«

Vobče se sučejo razne socialistične stranke okoli tretje internacionala kakor mačka okoli vrele kaše. Znak je to, da razsodni socialistični vodje sami uvidevajo, da je komunistična ideja še zelo predčasna in da razumevajo, da jo bo vojna demoralizirala in množice napadno pojmujejo.

Nepobitno dejstvo je, da narod še dolgo časa ne bodo dozoreli za komunizem. Zlasti mi Jugoslovenci ka-

terih zunanji in notranji položaj je težaven, moramo biti odločno proti. S tem, da se postavim odločno proti uničujočemu prevratnemu komunizmu se ni rečeno, da odobravam izrabljanje delavstva po kapitalizmu.

Ravnokar odigravajoči se komunistični nemiri v Jugoslaviji bodo odprli mnogim našim razsodnim in poštenim komunistom oči — in menda tudi mnogim kapitalističnim izkoriščevalcem. Mogoče bodo ti dogodki dobra in poučljiva lekcija za levo in desno.

Vojna posojila na Poljskem in drugod.

Kakor na Češkem tudi v Galiciji, ki se je ob prevratu priključila Poljski, vprašanje vojnih posojil še ni rešeno. Tudi tam se je razvila živahna agitacija v svrhu doseganja priznanja po državi. Začetkom marca vršil se je zaradi vojnih posojil v poslopu Lvovske trgovske in obrtne zbornice važen razgovor, ki so mu prisostvovali tudi zastopniki poljskega časopisa. Predsednik zbornice Baczewski spominjal je na okoliščine, pod katerimi so bili Galicijani prisiljeni, podpisati vojna posojila. Vsi trgovci, hraničarji, zavarovalnice, bolnišnice, kmetijske organizacije in obrtne zadruge so bili pritegnjeni v vrtnice osem avstrijskih vojnih posojil. Mnenje, da vojnih posojil ni priznati, je nevdržljivo, in tudi Čehi so se v tem oziru premislili. Predsednik Baczewski je naznanil, da bode Lvovska zbornica pozvala zbornice v Krakovu in Brodju k složnemu delovanju in da bode otvorila pisarno v svrhu popisovanja vojnih posojil.

h čemur da bodo razum zborničnih uradnikov poklicane v sodelovanje tudi osebe iz meščanskih krogov. Predsednik Baczewski je dalje opozarjal na to, da bi bilo priznanje vojnih posojil po poljski državi v sedanjem trenutku zelo velikega pomena zaradi glasovanja v Sleziji, ker če bi Poljaki pomirili tamošnje Nemce zaradi usode vojnih posojil, bi pridobili njih glasove za svojo državo. V istem smislu se je izrazil bivši trgovinski minister Sczenkowski. Sredi marca je poslala zveza poljskih hraničarjev finančnemu ministru v Varšavi vlogo, v kateri zahteva, da se avstrijska vojna posojila z ozirom na veliko svoto, s kojo so hraničarji in njeni vlagatelji pri njih udeleženi, ter v varstvo državnega kredita v polnem obsegu priznajo in po državi prevzamejo. Složnemu postopanju vseh prizadetih se imajo Galicijani zahvaliti, da je poljska vlada glede priznanja podala povoljno izjavo. Kakor namreč poročajo listi, je finančni minister Grabski v vladnem imenu naznanil, da bode država vojna posojila zavodov, za katere je odgovorna, prevzela tako, da ne bodo imeli nobene izgube. Drugim zavodom, ki so podpisali vojna posojila vsled pritiska avstrijske vlade, bo podana možnost, da obveznice vojnih posojil zamenjajo za novo poljsko državno posojilo. Kar se tiče vojnih posojil, nahajajočih se v zasebni posesti, obljubil je finančni minister, da bode to zadevo ponovno pručil in zaukazal popisovanje avstrijskih vojnih posojil v Galiciji. Vseh vojnih posojil, ki so jih Galicijani podpisali, je približno ena milijarda kron.

Italija, ki ji je pripadla južna Tirolska in ki je zasedla naše Primorje, se do sedaj še ni izrecno izjavila, kako bode postopala z avstrijskimi vojnimi posojili, ki so v posesti južnih Tirolcev in Primorcev. Iz izjav njenih višjih upravnih uradnikov je posneti, da namerava na vsak način prevzeti vojna posojila sodnijskih varovancev, občin in javnih zavodov sploh. Ker je Italija svojim novopridobljenim državljanom pri zamenj kron v lire po razmerju 100 : 60 pokazala precejšnjo naklonenost, je pač domnevati, da bode tudi v vprašanju vojnih posojil, kolikor toliko ščitila njih premoženje. Skupna svota vojnih posojil, ki so se podpisala v južni Tirolski se ceni na 300 do 350 milijonov kron, koliko pa jih je na Primorskem in na od Italijanov zasedenih delih Dalmacije, ni dognano, vendar moramo računati, da skupna svota teh posojil ni mnogo nižja od skupne svote, ki so jo podpisali južni Tirolci.

Kar se tiče Ogrske, bode po izjavah njenih finančnikov slžno postopala, kakor Nemška Avstrija. Če pregledamo, kakšno stališče zavzemajo vlade nasledstvenih držav namram vprašanju vojnih posojil, vidimo torej, da so se po večini vže izrekle za popolno ali pa vendar za delno priznanje vojnega posojila.

Izključeno je torej, da bi se edino država SHS mogla odtegniti morajo-

dožnosti, da prizna vojna posojila, bodisi v celoti ali vsaj deloma. Seveda pa bomo morali napeti vse moči, da dosežemo pametno rešitev.

Primorski Slovenci v San Remu.

LDU Trst, 29. aprila. Od dr. Vifana, ki je z dr. Podgornikom iz Gorice in dr. Stangerjem iz Voloskega odpotoval v San Remo, je prejela »Edinost« nastopno brzojavko, oddano v San Remu v ponedeljek 26. aprila ob dvaindvajsetih: »Izročili smo danes predsedniku konference kratko spomenico.« — »Edinost« dostavlja: Po tej brzojavki sklepamo, da je predsednik konference, italijanski ministrični predsednik Nitti sprejel jugoslovensko odposlanstvo iz zasedenega ozemlja, ki mu je ob tej priliki izročilo spomenico, odgovarjajočo namenu, ki je vodil naše odposlanstvo v San Remo. Namen našega odposlanstva pa je bil, da razloži na pristojnem mestu resnične, dejanske razmere v zasedenem ozemlju ter želje, težnje in zahteve jugoslovanskega naroda, te edino resnične večine prebivalstva tega ozemlja.

Naši zastopniki na mednarodni trgovski konferenci v Parizu.

LDU Beograd, 28. aprila. Mednarodna trgovska konferenca v Parizu. Na tej konferenci v Parizu bodo prisotne vse interparlamentarne skupine vseh evropskih parlamentov. Konferenca bo trajala od 4. do 7. maja. Naš parlament bo zastopan po vseh strankah ter odnutelejo lutri v Pariz. V imenu demokratske zajednice Dragoljub Joksimović, Kosta Stojanović, Milorad Pavlović, Radoslav Agatanović, dr. Dušan Vasiljević, Ivan Grizogono, dr. Fran Novak in dr. Vuković; v imenu radikalnega kluba dr. Velizar Janković, dr. Momčilo Ninčić, Čeda Kostić, Pero Jovanović, dr. Aleksa Pavčević in Vela Vukičević; v imenu skupine zunajstrank dr. Smolaka in Risto Joljić; v imenu jugoslovanskega kluba dr. Josip Huhnjec in Stanko Banić; v imenu republikanskega kluba Jaša Prodanović; v imenu narodnega kluba Mate Drinković in dr. Ivo Krnić; v imenu neodvisnega demokratskega kluba Oavro Manojlović in v imenu nacionalistične stranke Dimitrije Mašić.

Laške želje

LDU Ljubljana, 30. aprila. Po dunajskem »Wiener Tagblatt-u« poročajo italijanski listi: »V Beogradu so se vršili pred hotelom »Moskva« boji med delavci in vojaštvom, pri čemer je bilo 100 oseb usmrčenih.« Kakor izhaja iz merodajnih informa-

Razna poročila.

Praznovanje 1. maja.

LDU Dunaj, 29. aprila. Na državni praznik, dne 1. maja, se bo vršil železniški promet v isti meri, kakor ob navadnih praznikih.

LDU Praga, 29. aprila. Ministrski svet je sklenil, da se 1. maj obhaja kot državni praznik.

1. maj na Francoskem.

LDU Pariz, 30. aprila. Včeraj se je vršil ministriški svet, ki se je bavil z odredbami za 1. maj. Minister za javna dela je po ministriškem svetu objavil, da je 1. maja zagotovljena služba na podzemski železnici, na progi od severa proti jugu, na tramvajih ter v plinarni, vodovodu in elektrarni. Železničarji in poštni namješčenici bodo vršili službo skoro redno.

Komunisti proti nemškim nacionalcem.

LDU Dunaj, 29. aprila. Včeraj so priredili komunistični pristaši ljudske brambe spreved po Dunaju ter so demonstrirali zlasti pred vseučiliščem proti nemško-nacionalnim diljakom. Nek častnik je bil pretepen.

Kriza na Španskem.

LDU Madrid, 28. aprila. Agence Havas javlja: Španska vlada je odstopila.

Četl v Avstriji brez pravice.

LDU Dunaj, 30. aprila. V včerajšnji seji deželnega zbora, je zahteval češki poslanec Klims, naj se razveljavi člen o zaobljubi na nemški značaj Dunaja. Ko je začel govoriti češko, je v zbornici izbruhnil vihar ogorčenja. Deželni glavav Sever je prekinil govornika in izjavil, da je uradni jezik nemški. Tudi češkega poslanca Machata niso pustili govoriti.

in da ne bomo mi Prečani pri vojnem posojilu doživeli presenečenja, kakor v vprašanju zamenjave valute.

A. O.

Jugoslavija.

ci je vsa ta vest popolnoma izmišljena. Zopet primer o brezvestnih inozemskih poročilih z prozornimi tendencami.

General Garibaldi v Zadru.

LDU Split, 29. aprila. Italijanski general Peppino Garibaldi je včeraj dospel v Zadar. Italijanski so ga sprejeli z velikimi manifestacijami. General je nagovoril zbrane z občinskega balkona in omenil, da je nameraval že leta 1914 zasesti Dalmacijo. Tedaj je bila njegova želja neizpolniva. Dejal je, da mora jutri mesto zapustiti, a da se povrne ker hoče proučevati italijansko teh pokrajini. Italijanska društva v Zadru so ob tej priliki izdala posebne manifeste.

Italijanske nakane.

LDU Split, 30. aprila. Zadrške poslušne italijanske novine pišejo, da se bodo zadrski Italijani uprli, ako ne bi prisodili Zadra Italiji. Njihovi voditelji prete, da bodo Jugoslovenci iz Zadra potirani s silo d' Annunzije-vih legij, naj se reši zadrsko vprašanje kakorkoli.

Grški terorizem.

LDU Bitolj, 29. aprila. V Modenji so tamošnje grške oblasti prepovedale Srbom, ki prebivajo tamkaj v ogromni večini, rabo svojega materinskega jezika in zahtevajo od njih, da govorijo grško. Kaznovali so več starih ljudi, ki niso v stanu, da bi se naučili grškega jezika.

Essadpaša vnovič gospodar Albanije.

LDU Lyon, 29. aprila. »L' Home Libre« poroča, da je stranka Essadpaše pognala albansko vlado iz Tirane. Essadove čete so potolkle vladne vojske in korakajo proti Draču.

Kmetje in komunisti.

LDU Beograd, 29. aprila. Doznava se, da bo prišlo 1. maja v Beograd 1000 seljakov iz okrajev Beograd, Smederevo in Valjevo, da tako paralizirajo eventualno akcijo komunistov.

Beografska policija na delu.

LDU Beograd, 29. aprila. Policija je zadnje dni, zlasti pa danes, izgnala veliko število sumljivih oseb. V zadnjem času se je v gostilnicah zelo pomnožilo število tujcev, ki niso ničesar delali ter samo zapravljali denar. (Ta pojav menda vendar ni v zvezi s povratkom nar. predstavnikov?)

Ekspresne zveze s Prago.

LDU Lyon, 30. aprila. Iz Prage. Prvega junija bo pričel voziti ekspres Praga-Rim. Zveza bo dnevna in pot nastopna: Praga—Plzen—Ched—Monakovo—Verona—Bologna—Rim. Pot bo trajala 44 ur. Vršijo se pogajanja glede ekspresa Paris—Strasbourg—Praga, ki bi skrajšal sedajno zvezo med Parizom in Pragom od 42 na 26 ur.

Žrtve jeruzalemskih izgrediv.

LDU London, 30. aprila. Churchil je včeraj v spodnji zbornici izjavil, da je bilo pri zadnjih izgredivih v Jeruzalemu ubitih in ranjenih 250 oseb. Od teh je bilo 9 desetih židov. Kolonialne čete so se pri izgredivih izkazale za zanesljive.

BORZA.

LDU Dunaj, 29. aprila. Nemške marke 397.50, švicarski franki 3675, francoski franki 1200, italijanske lire 900, angleški funti 840, dolarji 200, ogrski žigosani bankovci 95—110, čehoslovaške krome manjši 350—375, novi dinarji 575—625.

LDU Curih, 29. aprila. Berlin 9.80, New York 565, London 21.76, Pariz 34.05, Milan 25.20, Praga 8.80, Zagreb 3.10, avstrijski žigosani bankovci 2.70.

LDU Zagreb, 30. aprila. Devize: Berlin 183—288, Italija 720—775, London 240, New York 16 000—16 500, Pariz 1050—1055, Praga 250—254, Dunaj 70—71. Valute: Dolarji 14 400—14 600, avstrijske krome 68—69, levi 180—210, carski rublji 202—205, češke krome 240—250, francoski franki 1030, napoleonondor 550—570, nemške marke 280—284, levi 268—271, švicarski franki 3000, italijanske lire 720.

Dnevne vesti.

— **Zabavljači.** Prejeli smo: Kar si dovoljujejo nekateri ljudje na račun naše domovine in svobode, presega vse meje. Pred kratkim sem imel priliko slišati v vlaku slovenskega trgovca, da je nemško vzgojen, da se ne bo nikoli učil slovenske slovnice, da ne bo njegov sin nikoli Sokol in da bo materin jezik njegove hčere nemški, dasi je on Jugoslovian. Višek narodne nedostojnosti pa je dosegel v družbi tega trgovca nahajajoči se častnik, ki je trgovcu pritrjeval, zabavljal čez Srbe in dodal, da naj gremo narazen. Oponin, da so v železniškem vozu tuji, ki morda niso naši prijatelji, ni prav nič zalegel. — Radovečni smo, kdo tako, državni skrajno škodljivo zabavljanje inspirira?

— **Vojna cenzura preneha 5. t. m.** Ko se dne 5. t. m. konča demobilizacija vojske, preneha od tega dne tudi vojna cenzura, o čemer so že obveščene vse vojaške oblasti. Od tega dne bo tisk podvržen zakonu, ki so bili v raznih kraljih pred vojno v veljavi.

— **Razglas.** Ministrski svet je na svoji seji dne 20. marca 1920 na predlog ministra za gozdarstvo in rudarstvo sklenil, da se rudarske pristojbine v pokrajinah, ki so spadale pred preobratom pod Avstro-ogrsko in srbsko sedaj pod kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, zvišajo. V Sloveniji se zviša prostoslednina (pristojbina od prostosleda) od letnih 8 K na 32 K, merovina od jamskih mer od 8 K na 40 K in merovina od nadnevnih mer od 8 K na 48 K. Vse pristojbine je plačevati četrtletno naprej. Ta naredba velja od 1. aprila 1920. — Rudarsko glavarstvo v Ljubljani, dne 26. aprila 1920.

— **Rudarska visoka šola v Krakovu** naznanja, da se prične šolsko leto 1920/21, 1. oktobra t. l. Ker je uveden na visoki šoli numerus clausus, rezerviral je rektorat 5 mest za študente jugoslovanske narodnosti. Natančne podatke se izve pri poljskem vicekonzulatu v Ljubljani, hotel »Union«, soba št. 2, med 4 in 6 uro popoldne.

— **Nedeljski kamniški vlak**, ki odhaja v nedeljah in praznikih iz Kamnika ob 21., prične voziti 2. maja.

— **Vlak iz Ljubljane v Italijo** jutri ne bodo vozili, ker praznujejo v Italiji prvi majnik.

— **Skandal.** — Začudil sem se, ko sem moral danes pri kr. policijskem ravateljstvu plačati za potni vizum K 42.—, medtem ko dobim kot jugoslovanski dijak od nemškega zastopstva vizum »gebührenfrei« in celo od naših najhujših neprijateljev Italijanov »rilasciato gratis«. Od francoskih delničarjev južne železnice dobi naš dijak polovično vožnjo, a naša primitivna uprava ne dela nobenega razločka med dijakom in veriznikom.

— **Zgodaj dozorel rženi klas.** Ze pred dobrim tednom je našel neki kmet iz radgonske okolice na svojem posestvu popolnoma dozorel rženi klas, kar je pač nekaj zelo redkega za drugače še zelo hladen april. Tamkajšnji kmeti pravijo, da pomeči to bogato žetev.

— **Medicinskim fondom so darovali** novomeški akademiki mesto cvetja na krsto kolegije Mire Roginove znesek 100 K.

— **Kakšno plačo potrebuje ena oseba** neobhodno na mesec. Piše se nam in radi interesantnosti prinašamo: Eden človek potrebuje na leto neobhodno eno obleko (3000 K, uračunano tudi krpanje itd.), en par čevljev (600 K, uračunano krpanje itd.), en kloboč (300 K), dve garnituri perila, ako se hoče eventuelne včasih tudi preobleči (1100 K, uračunano krpanje itd.), obed in večerja (9000 kron) ter, ako ne mara po zimi zmrazniti tudi en površnik (3000 K). Računal sem po današnjih cenah. Na leto znaša torej vse skupaj 17.000 K, oziroma na mesec 1416 K. 1416 K potrebuje torej na mesec človek, ki začne brez vsakršnih sredstev svojo karijero, toda ne sme ne zajutrkovati, popoldne ne južnati, ne piti, ne kaditi, ne sme si kupiti dežnika, hoditi mora zakrpan, brez ovratnika in kravate ter v zakrpanem, večinoma zamazanem perilu, ne more imeti ne žimskega perila, ne žimske obleke in stanuje — v šupi, ker stanovanje itak ni za življenje neobhodno potrebno. Ako človek hoče imeti še eno obleko, stanovati v sobi in vsak dan tudi zajutrkovati, potrebuje mesečno 1966 K. Od svojih plač torej ne moremo živeti. Da pisec teh vst ne bi imel obleke, perila, čevljev itd. še iz prejšnjih časov, bi sploh ne mogel živeti. Kapitalisti, ki se solzavo zavzemate po raznih časopisih za bednike, dajte preračunati in potem

boste lažje razumeli, zakaj je toliko malih veriznikov, pocesnih vlačug, tatov itd.

— **V včerajšnji notici »Za Jugoslovensko Matico so darovali«** je bilo pomotoma izpuščeno ime darovatelja g. Salmiča, ki je daroval 4 K, ter pomotoma javljeno, da je neimenovana darovala le 4 K, mesto 10 K.

— **Dva šefana vina!** In drugo. Pred ljublj. dež. sodiščem se zagovarja Josip Kozjak, posestnika sin na Logu pri Brezovici zaradi hujškanja. Dne 31. marca t. l. se je jutraj vozil z Vrhnicanom v Ljubljano. V kupeju so bile ženske in dva srbska vojaka. Kozjak je začel zabavljati: »Srbi so taki hudiči, da hočejo ubiti človeka za 50 vinarjev... Jaz tako mrzim Srbe, da imam raje Italijane, Nemce in Madžare«. Na glavnem kolodvoru je bil aretiran. Ko ga je nadstražnik Valentin Gradišek peljal v policijski zapor, je temu prigovarjal: »Plačam Vam dva šefana vina, če me izpustite. Dotičnemu gospodu, ki me je zaprl, pa recite, da sem Vam ušel«. — **Sodišče ga obsodi na pet tednov strogega zapore.**

Ljubljana.

— **Zupan dr. Ivan Tavčar** je odšel danes po zdravniškem nasvetu na večtedenski dopust. V tem času ga nadomešča v poslih občinskega sveta podžupan dr. Karel Triller, ki je strankam na razpolago od 11. do 12. ure popoldne; v zadevah občinske aprovizacije pa sprejema tudi podžupan le vsak torek.

— **Petnajstletnica »Ljubljanskega Zvona«.** Malo je pevskih društev, ki bi bila tako vstrajno in smoteno delovala kot baš je v kratki dobi svojega obstoja Ljubljanski Zvon, ki je priredil koncerte v Ljubljani in na deželi ter je s svojim zborom redovno sodeloval na številnih prireditvah drugih društev. Zato pač zasluži da mu izrazi občinstvo svoje simpatije z mnogobrojnimi obiskom podelkovega koncerta v Unionu. K.

— **Danes 1. maja ob 17. uri 30 min.** na športnem prostoru pred kolodvorom nogometna tekma Spartak. Za. reb: Ilirija, Ljubljana. Ob vsakem vremenu! — K.

— **Ustanovni občni zbor »Akademiknega športnega kluba«** se vrši v nedeljo, dne 2. maja ob 11. uri popoldne v mali dvorani Narodnega doma.

— **Društvo za zgradbo sokolskega doma Sokolu I. v Ljubljani** priredi v soboto, 8. maja t. l. v veliki dvorani hotela »Union« »majnikov večer« z bogatim sporedom. Poleg pevskih in orkestralnih točk je na sporedu ples, srečolov in šaljiva pošta. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane in članice vseh sokolskih društev proti izkaznici v predprodaji pri br. Gorup (trdka Gričar in Mejač, Prešernova ulica) in pri sestri Zandi Gorjanc (Mestni trg 3) 10 K; za nečlane in pri blagajni brez izjeme 20 K. — Namen prireditve je, da se zbira prispevke, da si čimprej zgradimo lasten dom, kjer ne bomo izpostavljeni raznim neprilikam. — K obilni udeležbi vabi odbor. — Zdravo! (k)

— **Telovadno društvo Sokol v Štepanjvsi.** Nameravana telovadna akademija se ne vrši v nedeljo, 2. maja, ker so vsled vladine naredbe vse prireditve prepovedane, temveč na praznik Vnebohoda dne 13. maja, nakar se bratska društva opozarjajo. — Odbor. — K.

— **Orkestralno društvo G. M. ima** skupno vajo v nedeljo 2. maja ob 2. uri popoldne v dvorani Filharmoničnega društva. Naj nihče ne manjka, ker se študira za koncert. — K.

— **Koncert.** Slavni češki pevski zbor »Smetana« iz Plzna, ki je dosegel najvišja odlikovanja v Parizu, Bruslju, Londonu in v mnogih mestih Evrope, bo koncertiral v soboto 15. maja t. l. v Ljubljani v uniojski dvorani. — K.

— **Gremilj trgovcev v Ljubljani** naznanja svojim članom, da so danes dne 1. maja trgovine cel dan odprte. Načelnik. — K.

— **Mestna ljudska kopel** je zopet otvorena in na razpolago občinstvu. Radi velikih stroškov, ki so jih zahtevala popravila v kopelji, so se morale cene primerno zvišati.

— **Cena mleku.** Odsek za prehrano se je izjavil, da je cena 5 K za liter mleka dopustna.

— **Kaznovana branjevka.** Na uradu zoper veriznike je bila obsoljena na 200 K globe in tri dni zapore branjevka Marjita Brečelnik, ker je prodajala 55 dkg hrena za 7 K.

Maribor.

Mariborska vojaška godba. Po mestu se govori, da misli oditi del vojaške godbe na letovišče v Rogaško Slatino in drugi del v Zagreb.

Ali smo še v Jugoslaviji? Skoro bi človek rekel, da ne! Mislili smo, da bo v naši državi dovolj in predvsem kruha za naše ljudi. Toda uračunali smo se že v mnogih slučajih. Takšno eksperimentiranje pa je osebno na naših obmejnih in ogroženih točkah docela neumestno. Maribor je gotovo ena takšnih točk. In tu se je pripetel takšen slučaj, ki že ni več slučaj. Kavarnar Valjak je vložil pri mestni sosvetu prošnjo za preizdavo kavarne Central. Prezidava bi bila potrebna in koristna. Lepa slovenska kavarna bi se Mariboru gotovo prilegala. Ker ni bilo nikakršnih stvarnih zadržkov, je bil vsakdo uverjen, da se bo prošnja ugodno rešila. G. Valjak pa je s svojo prošnjo — dasi se mu je ugodna rešitev že obljubila — že v drugič propadel. Mestni sosvet je našel celo kopico izgovorov, da prošnji ne ugodijo. Če bi se to zgodilo kakšni ubogi slovenski pari gori kje v nemškem Gradcu, bi bilo še razumljivo; da se pa mečejo polena našim ljudem na naših tleh pred noge, je pa že od sile. Mestni sosvet mariborski bi storil zelo pametno, če bi svoj tozadevni sklep temeljito revidiral.

— **Otroški koncert.** Prof. Družovč priredi s svojo zasebno pevsko šolo za otroke jutri, dne 2. maja ob 15. uri svoj drugi koncert v veliki dvorani Narodnega doma.

— **Splošne prepovedi točenja alkohola** plač se zlasti na Pobrežju zelo malo držijo. Vedno se vidi, predvsem pa sliši tukaj celo v jutranjih urah vse polno razgrajajočih pijancev. Gostilne so na videz sicer vse zaprte, toda v nekaterih se pije nemoteno tudi za zaprtimi vrati. Kaj so oblasti slepe, da ne vidijo tega?

Celje.

— **Celjsko mestno gledališče.** Preteklo soboto je priredil g. Milan Skrbinšek prvo predstavo kot ravnatelj tukajšnjega mestnega gledališča s celjskim damatičnim društvom. Igrali so »Kralja na Betajnovi«. Igra je dospela nad vse pričakovanje dobro. G. Skrbinšek zasluži vse priznanje za dobro uspešno delo, ki ga je izvršil tekom tako kratkega časa. Na programu ima g. Skrbinšek za letošnjo sezono še več Cankarjevih in drugih del. Obeta se nam torej še izreden umetniški užitek, za kar smo g. ravnatelju že vnaprej hvaležni in ga bomo tudi pri njegovem kulturnem delu z vsemi močmi podpirali.

Opozarjamo, da se danes 1. maja ponovi Cankarjeva drama »Kralj na Betajnovi«. Začetek točno ob devetnajstih. — Pripravlja se Cankarjeva satirična farsa »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«, ki se uprizori že prihodnji teden.

— **Dramatična šola.** G. Skrbinšek pozivlja vse one, ki nameravajo obiskovati dramatično šolo, naj se javijo pri njem vsaki dan od pol dvajsete ure nadalje v gledališču. Vabijo se predvsem inteligentnejši krogi, in to ne samo oni, ki se morda nameravajo kasneje posvetiti igralskemu poklicu, temveč tudi vsi oni, ki se za gledališko umetnost zanimajo in mislijo, da so dovolj pripravljeni, da bi mogli pomagati pri predstavah.

— **30-letnico svojega župnikovanja** obhaja danes tukašnji opat g. Fr. Ogradi.

— **Samomorilni poskus.** Pred par dnevi si je v samomorilnem namenu prerezala žile na roki žena sina tukašnjega kamnoseškega mojstra Kulicha. Težko ranjeno so prepeljali v bolnico. Govori se, da je bila živčno bolna.

OKLIC!

(Prekmurje.)

Dne 31. marca t. l. našla se je nad tunelom pri Mačkovcih (Prekmurje) neka ženska, ki je bila umorjena in oropana od neznanih zločincev.

Popis osebe: 20—25 let stara, dobro rejena, kratkih blond las in enakih obrvi, okroglega obraza, malega nosu, male okrogle brade, na zgornji levi čeljusti je imela 4 zlate zobe (1 podočnik in 3 kotnike) na desni zgornji pa 3 zlate kotnike. Roke so bile mehke in z negovalnimi nohti.

Obleka: mestna noša, ponošen črnosuknjat plašč in črno krilo, nprsnik okrašen (raznovidne cvetlice).

Poizvedbe po neznani so še brez uspešne.

Edino ena oseba priča, da jo je videla dne 29. marca blizu Gornje Lendave (Prekmurje) z

spremljavo ene 30 letne srednje velike žene črne polta in črnooblečene (oglavni robec črn). Obe so krošnjarije z nogavicami, robci in drugimi malenkostmi. Govorile so slovenski (štajersko narečje).

Umorjena ni imela robca, ampak zimski ovratni robec. Spremljevalka je trdila, da je oženjena.

Opomni se, da posedujejo vse orožniške postaje v Prekmurju slike od umorjene. Vsaki, ki o umorjeni kaj zve, naj to okrajni sodnji v Murski Soboti sporoči.

Okrajno sodišče Murska Sobotica, dne 16. IV. 1920.

KOMUNISTIČNA MEDIGRA V TRBOVLJAH.

Preteklo soboto popoldan so pridli rudarji pred županstvo in so zahtevali orožje, ki ga ima bate skritega župan. Vdrl so v hišo in preiskali vso hišo ter seve niso našli ničesar. Gerenta Marcino so hoteli masakrirati, da bi dobili v roke občinsko upravo. Telefonirali smo v Ljubljano po pomoč, a dobili je nismo.

Rudarji so zasedli tudi pošto in železniško postajo, razrušili tir. Pozabili pa so zasesti tudi nakladalno postajo, kjer se naklada premog. Telefonirali smo s te postaje po pomoč v Ljubljano na glavni kolodvor. Z glavnega kolodvora v Ljubljani so takoj prosili deželno vladu za pomoč, a ta jim je odgovorila, da ni tako hudo in da ima vladu boljše informacije iz Trbovelj. Šele na ponovne prošnje je poslala vladu vojaštvo in sicer 800 mož s 14 strojnimi in štirimi topovi. Ko je došlo vojaštvo in so prišli par boljšev. agitatorji in voditelji, je nastal takoj zopet red. Rudarji se vračajo na delo. Med delavci samimi je nastalo nasprotje. Mnogi so uvideli, da so bili zabljeni v stavko ter se hudelejo posebno na mlajše, ki so šli huiškačem lahkorniselno na lim. Županstvo je odredilo, da bo vsakdo izgnan iz Trbovelj v svojo domovinsko občino, kdor ne bi hotel takoj pričeti z delom in da ne bo pozneje nikdar več sprejet v delo. Potrebno le, da naše oblasti energično in vselej takoj nastopajo proti huiškačem in kršiteljem reda in miru.

Zanimivo je, kako je prišel dr. Brejc do svojih »boljših informacij«. Informiral se je namreč, ali sam ali po kakem uradniku o položaju v Trbovljah. Tam na le sedel pri telefonu — komunistični voditelji, ki je postregel vladu seveda tako, da so gospodje v Ljubljani še mirno spali, čeprav so vladali v Trbovljah že boljševiki.

NSS.

— **Majski dar.** Danes narodni socialisti delajo za svoje organizacije. Tako načelstvo NSS, kakor vodstvo NSZ pozivljata svoje člane in somišljenike, oziroma krajevne organizacije in podružnice, da v smislu sklepa, objavljenega v včerajšnji številki »Jugoslavije« točno vpošljejo svoj današnji zaslužek zgornji centrali. Vse na delo za majski dar! Proletarci smo, nimamo drugih virov in smo popolnoma sami nase navezani. Mi ne črpamo iz vladnih fondov in ne dobivamo podpor od zunaj. Ako hočemo doseči uspehe, morajo biti naše organizacije finančno močne. Današnji dan bo podal trdno podlago našemu narodno-socialističnemu gibanju. S potrebnimi denarnimi sredstvi bomo lažje širili izobazbo med proletariatom in vodili mezdna gibanja. Bodočnost je naša!

Sport in turistika.

— **Nogometne tekme.** Namesto prvotno napovedanih tekem »Ilirija« : »Victoria«, Zagreb, se vršita v soboto, 1. maja in v nedeljo, 2. maja na prostoru S. K. »Ilirija« pred držav. kolodvorom dve tekmi s Hrv. S. K. »Sparta« iz Zagreba. Dogovor za tekmo se je posrečil šele v zadnjem hipu proti vsakemu pričakovanju. — »Sparta« je eden vodilnih zagrebških klubov v nogometu; v prvenstveni tekmi proti hrvatskemu prvaku Gradjskemu S. K. je dosegla preteklo nedeljo rezultat 3 : 3. Njeno moštvo golji vzorno kombinacijsko igranje in se odlikuje vsikdar po veliki fairnessi. Pred »Ilirijo«, ki se ni v formi in je igrala letos šele eno tekmo, je dati »Sparto« vsekakor prednost. — Pričetek tekme vselej ob 17.30 uri; igra se ob vsakem vremenu. — Cene prostorov: sedeži po K 15.— in K 10.—, stojišča po K 5.—, članke vstopnice po K 2.—. — K

Književnost in umetnost.

— **Vidmarjeve proste vežbe** za člane in članice so izšle v posebni, lični brošuri. Sokolskim društvom se do-

pošljejo potom žup, naročila posameznikov pa se naj naslovijo na Sokolski Savez SHS v Ljubljani, Narodni dom. — Cena 5 K.

PEVSKIM ZBOROM!

Pevske zore v obmejni krajini opozarjamo na Malo Pesmarico, ki na lepem papirju tiskana in v žepni obliki prirejena, objavlja najlepše in naiprikljubnejše četverspeve in moške zore. Cena je izredno nizka, 11 izvodov vsakega zvezka, katerih je dosedaj izšlo 6, stane le 10 K. — Društva naj pevcem kupijo vsakemu po 1 izvod, da se nauče peti iz partiture. Malo Pesmarico naročite v Zvezni knjižarni, Marijin trg, Ljubljana. —

Drobiž.

— **D'Annunzio se namerava oženiti.** Kakor poročajo italijanski listi, se hoče reški kolovodja D'Annunzio poročiti z neko mlado Rečanko. V Rim je prišel pred kratkim njegov poslanik, da sporoči njegovi ženi to namero in izposuje od nje tozadevno dovoljenje. D'Annunzio se je prvič oženil pred 36 leti z Marijo di Gallese, hčerko vojvode di Gallese. Z njo je imel tri sinove, katerih eden živi v Ameriki. Živel je skupaj s svojo ženo samo deset let. Ker je na Reki uveden sedaj zakon o razporki, ne vidi D'Annunzio, ki upa, da bo Reka samostojna država, v tej svoji nameni nikakršnih težkoč.

— **Kje največ jedo.** Neki Amerikaneec je napisal v neki svoji knjigi, da na celem svetu največ jedo Danci, in sicer vsako drugo uro in to dvakrat toliko kot Amerikanci. Danec strastno obiskuje restavracije. Do obeda je trikrat: kavo z jajci, biftek, suho meso z zeljem. Njegov obed sestoji po navadi iz 38 vrst raznih rib, mesa, jajc, sira in masla. Razume se, da je večkrat tudi do večerje. — Pri nas, kjer je vse tako drago, bi si toliko dobrot pač ne mogli privoščiti. Hvata Bogu, da nismo tako požrešni!

— **Krč pri plavanju.** Vsako leto utone mnogo večših plavalcev. Ljudje pravijo, da jih je prijel v vodi krč. Amerikanski zdravnik dr. Roche je preiskal trupa več utopljenec, a ni pri njih izsledil nikakršnega znaka o krču. Hitro oslavljenje mišic tolmachi dr. Roche tako-le: Ko plavalec diha, se čisto zgodi, da mu pride v grlo vodena pena ali pa curek vode, kar lahko zaide v dušnik. Posledica tega je, da človek ne dobi zraka v pljuča, vsled česar celo telo naenkrat oslabi. Človek ne more niti na pomoč klicati, vse mišice mu popustijo in tako mora utoniti.

— **Berlinska morala.** Kriminalno redarstvo v Berlinu je neko noč izsledilo neki nočni klub, ki je imel svoje seje pri veletrgovcu Zalli. Zalla, nazivajoč se ravnatelj kluba, je bil prepustil svoje stanovanje, obstoječe iz 6 sob, za nočne plesne v Adamovih in Evinih oblekah, in služil pri tem orgijah lep denar. Ko so redarji omenjeno noč kot nepozvani gosti posetili ta klub, so predstava baš dosegla svoj višek. Aretirali so takoj lastnika stanovanja in klubovo stanovanje zaprli.

Izdajatelj in odg. urednik A. Pesek.

Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Poslano.*)

Z ozirom na notico »Usodni vinski čaj« zavračam z vso resnostjo trditve »da se je zlasti mnogo popivalo v noči pred sobotnimi dogodki« ker je bila gostilna točno ob 21. uri zaprta. Sam pisec omenjenih podtkanj dobro ve da to ni resnica in vendar jih je napisal. Če mi kdorkoli dokaže to neresnico pripravljem sem plačati Slovenski Matici K 1000.—. Obrekovalci na dan z pričami.

Uradno dovoljenje imam za prodajo čaja, kave i. t. d. za to sem ga prodaval. Kedo je ta čaj pil bilo mi je pač vsejedno samo da ga je pošteno plačal.

Ker imam moderno kegljišče in lep prostor za balinanje so se gosti zabavali, kar seveda »kranjski nevoščivosti« ni bilo všeč. Ter me je denuncirala.

Drago Drašček, lastnik okrepčevalnice, Bohoričeva ulica 9.

*) Za »Poslano« ne prevzame uredništvo nobene odgovornosti.

Podpirajte

Jugoslovansko Matico!

Mali oglasi.

Proda se:

Proda se takoj kompletna spalna soba. Naslov pove upravnistvo. 609

Proda se večjo množino dobro obdržanih sodov od 600 do 800 litrov. Polze se: Anončni zavod, Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Tri kočije in landauer vse v najboljšem stanju prodani. FRANC KROVAT, Kranj. 612

Proda se: črna salonska obleka, cilindar, žaket s televnikom, bela platnena obleka in konjska mreža iz prišne avstrie. Več v u. ravništvu. 606

Proda se vijalne stopnice (Wendelrepe) 480 m visoka, 150 m široka. Ponudbe na "Elektrarna Fala". 584

Proda se 2 konja (belca in sicer 6 leten pastuh in 11 leten skopljence v vzprežno opravilo. Ogledovanje pri "Elektrarni Fala". 585

Proda se pokriti črni voz z os za olje (Oelchse) Ogleda pri "Elektrarni Fala". 586

2 telefonska aparata, 1 fotografski aparat 9x12 s stolom, 1 stroj za vezenje nogavice se ceno prodaja. ANTON LECNIK, Borovlje. 597

Kupi se:

Kupim 1 ali 2 preprogi za pisarno. Ponudbe na upravnistvo "Jugoslavije" pod "Preproga". 437

Kupim v večjem kraju na Kranjskem hišo ali gostilno s malim posvetvom. Ponudbe pod "Posvetvo" pošto ležeče Vrhnika. 600

Kupi se vozček (Steirerger). Naslov pove: Anončni zavod, Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 611

Služba:

Notarskega kandidata ter stenografa in strojepiske (tudi začetnice) sprejme takoj po ugodnih pogojih notar v lepem okolnem kraju. Ponudbe pod "Notarska pisarna št. 613" na upravo tega lista. 613

Prodajalca za knjigarno in trgovino s papirjem se sprejme takoj v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Kleparskega vajenca sprejme takoj FRANC BETRIANI, kleparski mojster v Ribni ci, Dolenjsko. 605

Sprejme se stavbeni vodja zmožen samostojno voditi stavbe in vsa v to stroko spadajoča dela. Izpovedava in prepiše dosedanjih službovanj je pripravljen s seboj v Zgornjo Sliko št. 92. Antonija Remec. 604

Več zmožnih polirjev in sidarjev se sprejme pri Kranjski stavbeni družbi v Ljubljani, Levstikova ul. 19.

Iščemo izveščano pisarniško moč vajeno vseh pisarniških poslov ter strojepiske, ki jo sprejememo takoj. Le pisarne ponudbe prosimo pod šifro "Izveščana" na upravnistvo "Jugoslavije".

Išče se za takojšen nastop vajenega in eksaktnega tehničnega risarja z dobro plavjo za podjetje za vodne in progovne gradnje v Mariboru. Ponudbe na "Elektrarna Fala". 583

Uradnik vešč vsakega pisarniškega dela, stenografije in strojepiske išče postranskega zaslužka v kakšni pisarni za par ur na dan. Ponudbe na upravo lista pod šifro "Uradnik".

Iščem 2 ogledarja z družinami za trajno delo proti dobremu plačilu T. Kotar, Litija. 552

Razno:

Apnenčen zidana v ljubljanski okolici se prodaja ali da v najem. Kje pove upravnistvo. 607

Lepa mesečna solja pri topniški vojskarni se zamenja za sobo v mestu. Več pove upravnistvo. 608

Gospodine! Mlad Intel, gospod lepe znanosti ter sin trgovca in veleposelnika, z milijonskim premoženjem želi znanja z jedro gospodstva, vselej ter energične narave iz ugledne družine od 17-23 let ter večjim premoženjem, katera bi imela veselje do veleposelstva. Ponudbe se prosijo s sliko, katera se takoj vrne, na "Otto Müller Heding" na pošto ležeče Ljubljana. 614

Kupi se kompletna premakljiva žaga (transportable Sägewerk) ali posame no stroj lokomobila na kolesih ali stroj na fundametu in jarem. Naslov: Franc Miklič, Slovenska ulica št. 8, Ljubljana. 594

Zenitna ponudba.

Dobro situiran 27 let star samostojen mesar, z 15.000 K premoženja se želi seznaniti z 20-25 let staro gospodino, katera bi imela veselje sodelovati pri mesarstvu ter da bi imela tudi približno toliko premoženja, v surhu takojšnje ženitve, prost se slika in ponudba pod šifro "št. 597" na upravo lista.

Oglasi v "Jugoslaviji" imajo najboljši uspeh, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Narodna knjižnica.

1. in 2. snopič: Vsi. Vcdnik izbrani spisi. Broš. 8 K.
- 3.-5. snopič: GAUCAMUS komedija v štirih dejanjih. Spisal Leonid Andrejev, poslovenil dr. Joža Glonar. Broš. 8- K.
- 6.-9. snopič: GADJE GNEZDO. Povest iz dni trpljenja in nad. Spisal Vladimir Levstik. Broš. 10- K, vez. 14- K.
- 10.-12. snopič: Bele noči. Mali junak. Spisal F. M. Dostojevskij, preložil dr. Vlado Borštnik. Broš. 10- K, vez. 14- K.
- 13.-15. snopič: Moje življenje Spisal Ivan Cankar. Broš. 10- K, vez. 14- K.

Založila in izdala "Zvezna tiskarna" v Ljubljani.

JAMSKI MERILEC

(Marlscheider)

JAMSKI NADPAZNIK

(Obersteiger)

oba z strokovno in večletno praktično izobrazbo se iščeta. Prosto stanovanje, kurjava, razsvetljava in mali vrt. Plača dobra. Prošnje z vsemi spričevali in natančnimi zahtevami je poslati na Šentjanžki premogokop AND. JAKIL, Krmelj, (Dolenjsko).

Najnovejši pisemski papir ter umetniške razglednice

in druge priporočila

310

M. Tičar, Ljubljana.

Le savon français

Francosko milo

vaut de l'or en vente partout

565

kakor iz zlata se prodaja povsod

Eau de cologn. Driay

kolinska Driay voda

ou flacons de 120 grammes.

v steklenicah po 120 gramov.

Vente en gros.

Prodaja na debelo.

Ljubljana, DRIAY, Pred Škofijo 21.

RADIO Termalno kopališče

TOPLICE PRI NOVEM MESTU.

Otvoritev sezone 1. majnika.

Zahtevajte prospekt!

Zahtevajte prospekt!

Javna dražba lesa

v Žirovniški planini pod Stolem.

Dne 9./5. t. l. se vrši v Mostah pri Žirovni (Gorenjsko) v prostorih gostilne Matič ob 8. uri popoldne javna dražba kakih 1000 m³ jelovega in smrekovega lesa iz srenjskega gozda pod Stolem. Les se lahko ogleda vsak dan od 3.-8. maja t. l. na licu mesta.

Vsa pojasnila daje nadzelnik Ivan Matič v Mostah.

Gospodarski odsek vasi Moste in Žirovnica.

NAZNANILO.

Jadranska zavarovalna družba v Ljubljani.

(Podružnica Adriatica)

Ustanovljena leta 1838.

Se je preselila iz Krekovega trga (Mahrova hiša) na Mestni trg št. 14 — Pod trančo št. 2.

Sprejema:

V življenjskem oddelku: zavarovanja na doživljenje in smrt v raznih sestavah zavarovanja za otroško doto, rentna zavarovanja — vse pod najugodnejšimi pogoji.
V požarnem oddelku: zavarovanja tovarn, velikih podjetij po ognju, strelski eksploziji svetilnega plina, ter vse premakljive in nepremakljive predmete.

Oddelki: proti vliomu tatvini in ropu.
Oddelki: za transportna zavarovanja po železnici za rop.
Oddelki: za zavarovanje zrcalnih in steklenih bip v izložbah proti polomu in z demonstracijsko riziko.
Oddelki: za slučaj smrti, za trajno invalidnost in začasno invalidnost.
Nudimo tudi druge vrste zavarovanja.
Prospekti na zahtevo in na razpolago.

Za generalno zastopstvo za Slovenijo Jadranska zav. družba. Josip Perdan, ravnatelj

Pisalni stroji „Imperial“

novodolili iz Anglije. — Cena zmerna

FRANC BAR,
LJUBLJANA, Cankarjevo nabr. 5.

Ogled: Ogledne odprave „JADRAN“ v Mariboru.

Prodajo se

štiri 3 letni ameriški tekmovalni žrebci

za eno- in dvoprego dobro uvoženi, zelo brzi in pripravi za tekmo v Jugoslaviji.

Žrebčarna Thurniš, pošta in železnica Ptuj.

577

Nudim po najnižjih cenah:

fino strd (med), sveče št. 20, fino vasilino po 1/4, 1/2, in 1 kg, fino pralno milo podobno „Jelenčkovemu“, toaletno milo sortirano, milo za britje, pralni prašek „Kontent“ v zav. po 1/4 kg, pivilo, razne testenine v zav. po 1/4 kg.

nadalje
razi. otroške sesalnike (cuelje), sukanec, pravi sten št. 5 in 8, čistilo ilirija (krema), krtače za ribanje, zimne vezalke, blce in bičevnike.

Osvald Dobeic

trgovina na debelo, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Novi tečajji za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, računstvo, slovensko knjigovodstvo, nemško knjigovodstvo, slovenščino za začetnike, hrvaščino, nemščino za začetnike, leporepisje in cirilico

začelo dne 3. majnika 1920.
Zasebni učni zavod LEGAT

492 v MARIBORU, Vetrinjska ulica 17/1.

Obširni prospekt brezplačno. Telefon št. 31/VIII.

Umetno trgovski vrtnar Simenc Ivan

Gradišče 12 ali Simon Gre gorčičeva ulica 3.

Priporočila raznovrstne palme in vrtnice, različne najfinejše sobne cvetlice v loncih; dalje največjo izbiro zelenjadnih sadik in vrtnih cvetlic. Izdeluje po naročilu vsakovrstne šopke in vence.

Sprejema tudi privatne vrtove v najplodonosnejše gojenje.

Sveče,

„Mira“ v zavojih po 1 kg, kavo, modro galico, užigalice, žveplo, koruzo, oves, moko
ter ostale deželne pridelke in sadeže prodajo samo na debelo po zmernih cenah

Dumić, Gjivić & Pitarević
ZAGREB, Zrinjevac 15.

Podružnica: ZEMUN. Int. tel. 22 69.

CENTRALNA BANKA D. D. u KRAPINI.

OSNOVA

za povišenje dioničke glavnice.

Redovita glavna skupščina dioničara Centralne banke d. d. u Krapini, održana dne 14. travnja 1920, zaključila je:

Povišenje dioničke glavnice od 15.000.000 K na 50.000.000 K. izdajanjem od 350.000 komada novih dionica po 100 K nominalne vrednosti i povjerila ravnateljstvu, da to povišenje provede.

Na temelju tog zaključka izlažemo na javnu supskripciju: 350.000 dionica po 100 K nominalne vrednosti. — Za upisivanje ustanovljeni su sljedeći uvjeti:

1.) Nove dionice koje glase na donosioca, učestvuju na poslovnom uspjehu na 1. srpnja 1920. te su prema tome providjene kuponom sa pravom na polugodišnju dividendu za godinu 1920.

2.) Rok supskripcije počinje 20. travnja te traje za dioničare do 10. svibnja 1920., a za nedioničare do 15. svibnja 1920. — Dioničari, koji do 10. svibnja 1920. ne izvrše svoje pravo opcije, gube to pravo. —

Starim dioničarima prepušta se pravo prvenstva na 150.000 komada dionica na način, da na svaku staru dionicu mogu upisati (optirati) jednu novu dionicu i to uz tečaj od 180 K po komadu.

4. Ostalih 200.000 dionica kao i eventualne po dioničarima neoptirane dionice mogu upisati i nedioničari uz tečaj od 250 K po komadu.

5. Kod supskripcije imade se odmah potpun iznos optiranih odnosno upisanih dionica na jedanput u gotovom položiti. —

6.) O uplaćenim iznosima izdat će se blagajničke potvrde, na temelju kojih će se izručiti medjutomnice vrhu dodijeljenih komada, dok će se medjutomnice izmjeniti originalnim dionicima, kad iz tiska izadju, i to u pojedinim komadima ili složenim komadima po 5, 10, i 50 dionica.

7.) Posjednici starih dionica, koji u smislu točke treće ove osnove žele izvršiti pravo opcije, imadu prigodom supskripcije predložiti svoje stare dionice odnosno medjutomnice, koje će im se nakon provedene opcije sa blagajničkom potvrdom na njihov trošak povratiti. —

8.) Ravnateljstvo pridržaje si pravo repartitije (podjelbe) upisanih i uplaćenih dionica glasom točke četvrte ovog poziva. — Uplate za nedodijeljene dionice, povratit će se upisateljima do 30. svibnja o. g. bez kamata i to na blagajni zavoda, gdje je uplata uslijedila.

9.) Uplaćeni višak nad nominalom privedi će se po odbitku troškova emisije pričuвної zakladi.

10.) Eventualne neoptirane odnosno neupisane dionice preuzima postojeći sindikat, koji zajedniče uspjeh emisije.

11.) Kao potpisna i uplatna mjesta označuju se:

a) Centralna banka d. d. Krapina te njezine podružnice u Varaždinu, Pregradi, Ivanu, Klanjcu i Stubici.

b) Brodske hrvatska eskomptna i mjenjačna banka u Zagrebu te njezine podružnice u Brodu, Osijeku, i Djakovu.

c) Hrvatska eskomptna banka u Zagrebu
d) Francusko-Srpska banka podružnica u Zagrebu
e) Prva požeška štedionica u Požegi i
f) Mariborska eskomptna banka u Mariboru.

U Krapini, dne 15. travnja 1920.

Ravnateljstvo Centralne banke d. d. u Krapini.

Ustanovljena leta 1831.

OBCNA ZAVAROVALNICA

(Assicurazioni Generali in Trieste)

1213

Ustanovljena leta 1831.

Generalni zastop za Slovenijo v Ljubljani Marijin trg—Sv. Petra cesta šte. 2. v lastnem domu.

Zavaruje koper požare na poslopijih, pohištvu in blagu, tatinski vliom škode vsled prevažanja požarobno zrcal in zvonov Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. Družba je izplačala za škode nad poldrugo milijardo kron. Premoženje družbe znaša preko 550 milijonov kron.